

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Krystian Nowocien

Sędziowie: SO Iwona Iwanek, SO Joanna Sawicz(spr.)

Protokolant: st. sekretarz sądowy Marta Kołodziejczyk

przy udziale ----

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2013 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa 1. P. S., 2. M. K., 3. A. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o odszkodowanie

na skutek apelacji wniesionych przez strony

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt IV P 226/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że początkowy bieg odsetek od zasądzonych na rzecz powodów kwot ustala na dzień 16 listopada 2012r.;

II. apelację strony pozwanej oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 150 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt IV P 226/12 zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w S. na rzecz powodów:

- P. S. kwotę 21.046,66 zł brutto z ustawowymi odsetkami za zwłokę od dnia 1.02.2013 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania,

- M. K. kwotę 15.079,57 zł brutto z ustawowymi odsetkami za zwłokę od dnia 1.02.2013 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania,

- A. W. kwotę 11.322,65 zł brutto z ustawowymi odsetkami za zwłokę od dnia 1.02.2013 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwa, a nadto zasądził od strony pozwanej na rzecz powodów kwotę po 1.817 zł na rzecz każdego z nich oraz na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Rejonowy w Świdnicy kwotę 2.373 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd oparł o następująco ustalony stan faktyczny i poczynione rozważania :

Powód P. S. był zatrudniony początkowo w (...), a następnie w (...) S.A. będącym następcą prawnym w/w przedsiębiorstwa na stanowisku operatora łupiarki począwszy od dnia 22.04.1996r. Ostatnio P. S. zatrudniony był jako operator łupiarki, za wynagrodzeniem 7 015,55 zł. brutto miesięcznie.

Powód M. K. był zatrudniony u pozwanej i jej poprzedników prawnych od dnia 10.07.1995r. ; od dnia 5.06.2008r. na stanowisku operatora łupiarki, ostatnio za wynagrodzeniem 5 026,52 zł. brutto miesięcznie.

Powód A. W. w dniu 23.11.2000r. zawarł z Przedsiębiorstwem (...) umowę o pracę na czas określony od 23.11.2000r. do 23.02.2001r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora łupiarki hydraulicznej. W dniu 24.02.2001r. została zawarta z powodem nowa umowa o pracę na czas nieokreślony na stanowisku operatora łupiarki hydraulicznej, ostatnio za wynagrodzeniem 3 774.21 zł. brutto miesięcznie.

W dniu 31.10.2012 roku pozwana skierowała do powodów oświadczenia o rozwiązaniu z nimi umowy o pracę za wypowiedzeniem z zachowaniem trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia, który upływał w dniu 31 stycznia 2013 roku jako przyczynę podając „częste zastrzeżenia co do jakości produkowanych wyrobów granitowych, co narażało na pracodawcę na straty finansowe i utratę kluczowych klientów”.

Wytwórcami produktu w postaci kostki granitowej byli powodowie P. S. oraz M. K., natomiast A. W. pracował na większej maszynie do robienia tzw. „formaków”.

W II połowie 2012 roku zarządzono doraźną kontrolę kostki i formaków produkowanej m.in. przez powodów. Od dnia 23.07.2012r. do dnia 5.10.2012 roku D. Kontroli Jakości pozwanej przeprowadził kilkakrotnie kontrolę jakości produktów, która polegała na wzrokowym badaniu jakości kostki oraz zmierzeniu kilku kostek (z kilkunastu ton) taśmą mierniczą.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono m.in:

- w dniu 23 lipca 2012 roku, że kostka granitowa 17/19 wyprodukowana w ilości 20,71 ton przyjęta została w takiej samej ilości na magazyn pomimo posiadania zawyżonych wymiarów.
- w dniu 24 lipca 2012 roku, że z powodu złej jakości kostki 4/6 i 8/11 nie została ona przyjęta przez sekcję Kontroli Jakości (z wyprodukowanej ilości 5,530 t. kostki o wymiarach 4/6 oraz kostki 8/11 w ilości 9.70 t. na magazyn przyjęto 0).
- w dniu 26 lipca 2012 roku - kostka o wymiarach 4/6 oraz 8/11 nie została przyjęta na stan magazynowy z powodu dużej rozbieżności wymiarowej i kształtu,
- w dniu 27 lipca 2012 roku –że kostka granitowa 8/11 nie została przyjęta z powodu złej jakości nieodpowiednie wymiary i kształt,
- w dniu 14.09.2012 roku, że kostka o wymiarach 8/11 posiada liczne uchybienia – kształt trapezu, okrągły, kostki są niedocięte, istnieją rozbieżności wymiarowe.

Wadliwe kostki stanowiły 1-2% wyprodukowanej dziennie kostki, co było wynikiem złej jakości kamienia. Początkowo bloki granitu były wycinane z wyrobiska. Był to kamień bardzo dobrej jakości. Pozostał gorszy materiał, który zaczęto „wyrwać” z wyrobiska przy pomocy materiału wybuchowego co powodowało pękanie kamienia, zmiany jego struktury a także „przesuwanie” złoża.

Dodatkowo pozwana z powodu dużej ilości zamówień zmuszona była co najmniej kilkakrotnie nabywać gotową kostkę granitową w firmach zewnętrznych, która była gorszej jakości niż ta produkowana przez pozwaną. Kostka przywieziona z firmy zewnętrznej była niejednokrotnie mieszana z kostką wykonaną przez pozwaną. Początkowo kostka wyprodukowana przez dwie zmiany była także mieszana z sobą i nie można było precyzyjnie ustalić kto jest wykonawcą poszczególnych kostek. W 2012 roku na terenie zakładu pozwanej kostkę granitową produkował podwykonawca i kostka wyprodukowana przez powodów była zmieszana z tą wyprodukowaną przez podwykonawców. Kostka produkowana przez podwykonawcę była dużo gorszej jakości miała znaczne odchylenia wymiarowe, nieodpowiedni kształt i ostrość krawędzi. Złej jakości kostka przerabiana była na kostkę o mniejszych rozmiarach, a jeżeli nie było takiej możliwości trafiała do odpadów. Zastrzeżenia co do jakości kostki wyprodukowanej przez powodów P. S. i M. K. zaczęły się od lipca 2012 roku. Wcześniej nie było uwag do ich pracy. Kostka zawsze mieściła się w parametrach. Każdy pracownik produkujący kostkę przed lipcem 2012 roku zobligowany był do samodzielnego sprawdzania jej wymiarów – wszystkie parametry zachowane były prawie w 100% wyprodukowanej kostki. Nie ma fizycznej możliwości by kostka granitowa miała idealne ścianki i brzegi, ponieważ jest to produkt surowo łupany i przy takiej technologii produkcji nie można uniknąć wyprodukowania kostek o zmienionych parametrach. Kontrole jakości wyprodukowanych kostek ustały od listopada 2012 roku.

Co do jakości formaków produkowanych przez A. W. nie było uwag negatywnych ze strony kontroli jakości, bo generalnie nie ma sprecyzowanego wymiaru formaku. Kontrola przyzmy wyprodukowanej kostki polegała na sprawdzeniu kostek z warstwy zewnętrznej. Jeżeli kontrolujący w tej warstwie znalazł wadliwe kostki to stwierdzał, że wewnątrz przyzmy też mogą się znajdować wadliwe kostki. Wówczas sprawę przejmował pracownik dozoru i dokonywano przebrania kostki z przyzmy celem oddzielenia dobrej od wadliwej. Powodowie wielokrotnie informowali swoich przełożonych o złej jakości wydobytego kamienia skutkiem, czego produkowano kostkę granitową o obniżonej jakości.

Co do wyprodukowanych przez powoda A. W. formaków i kostki o wymiarach 15/18 tzw. bruku oraz tzw. większego formaku tj. kamienia o wymiarach 20/20/40 nie było żadnych zastrzeżeń.

W dniu 31.10.2012r. dyrektor zarządzający pozwanej M. O. poprosił A. B., by wraz z łupiarzami w tym z powodami przyszedł do jego gabinetu, gdzie poinformował ich o tym, że jest zmuszony wypowiedzieć im umowę o pracę i wręczył im **jednobrzmiące w treści** wypowiedzenia w których jako podstawę rozwiązania umowy o pracę wskazano „częste zastrzeżenia co do jakości produkowanych wyrobów granitowych, co narażało na pracodawcę na straty finansowe i utratę kluczowych klientów”. Nie podał szczegółów, nie wyjaśnił podstaw tej decyzji. Nie wypowiedział umowy tylko jednemu łupiarzowi p. W..

M. O. po wręczeniu wypowiedzenia powodowi M. K. zaproponował mu stanowisko kliniarza na umowę o dzieło na 3 miesiące. Powód odmówił przyjęcia tego stanowiska albowiem M. O. nie zapewnił mu zatrudnienia po wygaśnięciu umowy o dzieło.

Według stanu na dzień 2.01.2012r. na stanowisku operatorów łupiarzki zatrudnionych było 14 osób, z tym, na dzień 1.11.2012r. stan zatrudnienia na tym stanowisku wynosił 7 osób, a na dzień 1.01.2013r.- 5 osób

W okresie od 2.01.2012r. do 1.02.2013r. zatrudnienie zmniejszono ze 185 do 138 osób.

Z dniem 20.02.2013r. wszedł w życie „Regulamin dobrowolnych odejść” dla pracowników pozwanej, przewidujący wysokie odprawy pieniężne od 3-krotności do 7-krotności wynagrodzenia miesięcznego w zależności od stażu pracy w spółce.

W oparciu o powyższe ustalenia, Sąd Rejonowy uznał powództwa za zasadne w zakresie roszczeń głównych.

W ocenie Sądu I-szej Instancji przyczyna wypowiedzenia podana powodom w pismach z 31.10.2012r. nie jest konkretna i nie jest realna. Zdaniem Sądy, strona pozwana zgodnie z art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. miała obowiązek udowodnić:

1/ jak często były zastrzeżenia co do jakości produkowanych wyrobów granitowych. Pozwana nie wskazała czy zastrzeżenia dotyczyły wszystkich trzech wymiarów kostki (bo innych wyrobów granitowych nie produkowali) czy tylko jednego i którego wymiaru. Nie wykazała w jakich konkretnie datach kontrole jakości wyprodukowanych przez powodów kostek przeprowadzono, jakie konkretnie były zastrzeżenia co do każdego z powodów odrębnie – albowiem A. W. produkował „formaki” a nie kostkę. Użycie określenia „częste zastrzeżenia” jest zbyt ogólnikowe, nie pozwalające na zbadanie konkretności zarzutu,

2/ na czym polegało narażenie pracodawcy na straty finansowe. W zasadzie bezsporne było, że czasem pozwana kupowała kostkę w producentów zewnętrznych, która była składana do boksów z kostka wyprodukowaną przez P. S. i M. K. oraz, że „zewnętrzna” kostka była złej jakości „nie trzymała wymiaru” ani kształtu. Obie kostki mieszały się w boksach, ale można było odróżnić kostkę powodów od kostki „zewnętrznej”. Pozwana nie sprecyzowała zakresu owych strat finansowych i asortymentu „wyrobów granitowych”, które owe straty finansowe miałyby spowodować,

3/ nie podała nazw kluczowych klientów, na utratę których powodowie narazili pozwaną.

Sąd Rejonowy podniósł, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 7.10.2009 (III PK 34/09) podana w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę przyczyny pozornej(nieprawdziwej, nierzeczywistej, nieistniejącej) jest równoznaczne z brakiem wskazania przyczyny wypowiedzenia co oznacza, że wypowiedzenie jest nieuzasadnione w rozumieniu art. 45§1 kp. Taka właśnie sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Z tej przyczyny zgodnie z żądaniem powodów sprecyzowanym w pismach procesowych z 7.12.2012r. na mocy art. 45§1 kp przysługiwało im odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia tj. trzymiesięcznego wynagrodzenia, zgodnie z art. 47¹ kp.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w całości dał wiarę zeznaniom świadków P. H., P. B., T. H., J. B. oraz częściowo A. B. albowiem były one konkretne, spójne logicznie i korelowały ze sobą. Świadkowie ci nie mieli żadnego interesu w mówieniu nieprawdy lub zatajeniu prawdy. Natomiast zeznaniom świadków M. O., P. M., A. C., W. K., A. N., W. S. odmówił wiary. Twierdzenie M. O., że po przeczytaniu powodom treści wypowiedzeń rozmawiał z nimi podając szczegóły wypowiedzenia okazały się gołosłowne. Zaprzeczyli tremu wszyscy powodowie oraz świadek T. H., J. B., P. B., którzy dostali wypowiedzenia z powodami. Tylko świadek A. B. zeznał, że M. O. po przeczytaniu wypowiedzenia „mówił na temat złej jakości kostki”. Trudno przyjąć by żaden z powodów i świadkowie T. H., J. B. i P. B. nie zapamiętali tej wypowiedzi M. O.. Z tej przyczyny Sąd nie dał wiary tej części zeznań świadka A. B.. Świadek W. M. potwierdziła, że zastrzeżenia do kostki zaczęły się od lata-jesieni 2012 roku, co dokumentowały raporty dzienne od 23.07.2012r. do 5.10.2012r. Świadek nadal pracuje u pozwanej i miała interes w ukrywaniu prawdy.

Świadek P. M. dyrektor handlowy potwierdził wyłącznie zapisy w raportach dziennych. Jego wiedza co do złej jakości kostki była powierzchowna, nie znał szczegółów tj. który z powodów produkował złej jakości kostkę i o jakich wymiarach. Miał interes w zatajeniu prawdy lub zeznaniu nieprawdy. Świadek A. N. – nadal jest zatrudniona w dziale sprzedaży. Nie miała żadnej wiedzy o przyczynach wypowiedzenia. Świadek A. C. nadal jest zatrudniona w dziale jakości, potwierdziła jedynie kontrole i raporty dzienne. Nie znała szczegółów zwolnienia powodów. Świadek W. K. zatrudniony jako kierownik kontroli jakości wypowiedział umowę o pracę z dniem 31.03.2013r. Potwierdził w swoich zeznaniach kontrole kostki i sporządzanie raportów dziennych .

Świadek M. O. – dyrektor zarządzający pozwanej miał interes w zatajeniu prawdy lub mówieniu nieprawdy. Bronił stanowiska pozwanej co do przyczyn zwolnienia II zmiany lupiarzy przed wprowadzeniem „Regulaminu dobrowolnych odejść”, który wszedł w życie 20.02.2013r. (k 208-210) już po zwolnieniu większości pracowników

produkcji (k 261) i ograniczeniu zatrudnienia z 185 do 138 pracowników w okresie od 2.01.2012r. do 1.02.2013r. (k 262).

Sąd Rejonowy podniósł, iż z raportów dziennych nie wynika, który z powodów wyprodukował zakwestionowana kostkę. Gdyby zapisy w raportach odpowiadały prawdzie powinno się w nich znaleźć nazwisko sprawcy wadliwości a pracodawca nie wypłacił by mu za ten produkt wynagrodzenia – a tego nie było. Zdaniem Sądu raporty od 23.07.2012r. do 5.10.2012r. były sporządzane jako podstawa do wypowiedzenia łupiarzom i formiarzom umów o pracę przed wdrożeniem „Regulaminu dobrowolnych odejść”, co zwalniało pozwaną z obowiązku wypłacenia wysokich odpraw pieniężnych, w wysokości określonej w § 4 cyt. Regulaminu (3,6,7- krotności wynagrodzenia brutto w zależności od stażu pracy w spółce).

Reklamacje, na które powoływała się pozwana nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia albowiem pozwana nie udowodniła, że dotyczyły one kostki wyprodukowanej przez powodów i to przez którego imiennie.

Jednocześnie Sąd Rejonowy oddalił powództwo co do odsetek żądanych w pozwach od dnia wniesienia pozwu. W myśl art. 45§1 kp – o odszkodowaniu Sąd orzeka jeżeli umowa o pracę uległa już rozwiązaniu. W dniu wniesienia pozwu powodom przysługiwało zgłoszenie roszczenia o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne. Wypowiedzenie zakończyło swój bieg z dniem 31 stycznia 2013r., zatem odsetki od odszkodowania przysługiwały powodom dopiero od 1.02.2013r.

Od powyższego wyroku apelację wnieśli powodowie : P. S., A. W. i M. K., zaskarżając powyższy wyrok w części (punkt II) w zakresie daty początkowej biegu odsetek ustawowych od zasądzonych odszkodowań, W ocenie bowiem powodów przyjęta przez Sąd Rejonowy w Świdnicy w zaskarżonym wyroku data 1.02.2013r. jako data początkowa, od której powinno się naliczać odsetki, jest błędna. Powodowie wskazali, że naruszone zostały przepisy art. 455 k.c. , ponieważ odsetki powinny być liczone od daty doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej. Stąd też w tym zakresie domagali się zmiany zaskarżonego wyroku.

Od powyższego wyroku apelację wniosła także strona pozwana (...) S.A. w S., zaskarżając powyższy wyrok w całości i zarzucając mu :

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku polegający na uznaniu, iż powodowie w sposób należyty wywiązywali się ze swoich obowiązków służbowych, w szczególności iż powodowie prawidłowo, zgodnie z wymaganiami co do jakości wykonywali u pozwanej wyroby granitowe i w konsekwencji błędne ustalenie, iż przyczyna rozwiązania z powodami umowy o pracę wskazana w oświadczeniach pozwanej o rozwiązaniu z powodami umowy o pracę nie jest konkretna i realna i w konsekwencji błędne ustalenie, iż przyczyna rozwiązania z powodami umowy o pracę wskazana w oświadczeniach pozwanej o rozwiązaniu z powodami umowy o pracę nie jest konkretna i realna i w konsekwencji oświadczenia pozwanej o rozwiązaniu z powodami umowy o pracę są nieuzasadnione.

2. naruszenie art.233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, która zastąpiona została dowolną oceną dowodów, poprzez ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego sprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy, bezzasadne odmówienie waloru wiarygodności zeznaniom świadków strony pozwanej oraz dowolne ustalenie, nie poparte specjalistycznymi informacjami, iż wadliwość kostek wytworzonych przez powodów była następstwem złej jakości kamienia.

3. z ostrożności procesowej błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 30 §4 k.p. poprzez przyjęcie, że sformułowane przez pozwaną w pisemnych oświadczeniach wypowiedzi powodów o umowę o pracę przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę nie jest konkretne, pomimo iż powodowie posiadali wiedzę o przyczynach wypowiedzenia umowy o pracę, a przyczyna była wskazana w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości.

Mając na uwadze powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o :

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości

2. zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych ewentualnie

3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpatrzenia.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację wniosła o :

1. oddalenie apelacji strony pozwanej w całości

2. zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów kosztów postępowania wywołanego wniesieniem apelacji, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd II-giej Instancji zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez powodów podlega uwzględnieniu.

Apelacja wniesiona przez stronę pozwaną nie zasługuje natomiast na uwzględnienie.

Odnosząc się do stanowiska powodów wyrażonych w apelacji, należy wskazać, że zgodnie z art. 481§1 k.p.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§2). Jednocześnie w przypadku tzw. zobowiązań bezterminowych, ustawodawca w przepisie art. 455 k.c. zawarł uregulowanie, w myśl którego jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Zgodnie z art. 45§1 k.p. w razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nie określony jest niezasadnione lub narusza przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, **sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia**, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach **albo o odszkodowaniu**. A zatem w tym zakresie , to pracownik dokonuje wyboru jednego z alternatywnie przysługujących mu roszczeń; w niniejszym procesie powodowie wybrali odszkodowania i takie żądanie zawali w swoich pozwach. Stąd też , wbrew stanowisku Sądu I-szej Instancji , pozew stanowił wezwanie pracodawcy do spełnienia świadczenia, a to z kolei implikowało datę początkową biegu ustawowych odsetek od dnia doręczenia pozwu.

Z tych też względów konieczna była zmiana zaskarżonego wyroku w części w punkcie I przez ustalenie daty początkowej biegu ustawowych odsetek. Skoro pozwy zostały doręczone w dniu 15.11.2012r. stronie pozwanej, to od dnia następnego – 16.11.2012r. winien być liczony bieg odsetek od niezapłaconego roszczenia. Natomiast brak jest podstaw prawnych, w świetle wyżej poczynionych rozważań, do ustalenia przedmiotowej daty od dnia wniesienia pozwu, jak tego żądali powodowie w swoich pozwach.

Orzeczenie oparto o przepis art. 386§1 k.p.c.

Natomiast odnosząc się do apelacji strony pozwanej, to w ocenie Sądu II-giej Instancji jest ona w całości niezasadna.

Na wstępie rozważań należy wskazać, że Sąd Okręgowy po rozpoznaniu sprawy podziela stanowisko Sądu I-szej Instancji w zakresie ustaleń faktycznych, jak i oceny prawnej wniesionego powództwa, przyjmując ustalenia i wnioski tego Sądu za własne (tak SN np. w wyroku z dnia 19.05.1998r., II CKN 770/97, Lex nr 82299; wyroku z dnia 8.10.1998r., II CKN 923/97, OSNC 1999, nr 3, poz. 60).

W myśl art. 45§ 1 k.p. w razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nie określony jest nieuzasadnione lub narusza przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowaniu. W myśl art. 30§ 1 pkt 2 i §4 k.p. umowa o pracę rozwiązuje się przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem), przy czym w pisemnym oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nie określony lub o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia **powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy.**

Podanie przyczyny oznacza wskazanie konkretnego zdarzenia lub zdarzeń, ewentualnie okoliczności, które – zdaniem pracodawcy – uzasadniają wypowiedzenie. Opis przyczyny musi umożliwiać jej indywidualizację w miejscu i czasie, a przede wszystkim odnosić się do konkretnego pracownika, a nie do ogółu. Podobnie w tym samym kierunku – czyli w stronę konieczności indywidualnej oceny, z punktu widzenia świadomości pracownika, prawidłowości podania przyczyny przez pracodawcę – wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19.07.2012r., II PK 312/11, niepubl. Dodatkowo należy podnieść, że wskazanie przez pracodawcę przyczyny wypowiedzenia stanowi oświadczenie wiedzy, a nie oświadczenie woli, stąd też nie będzie miał zastosowania przepis art. 65 § 1 k.c. w zakresie możliwości wykładni takiego oświadczenia. Z oświadczenia pracodawcy musi wynikać bez żadnych wątpliwości, co jest istotą zarzutu stawianego pracownikowi, który uzasadnia zdaniem pracodawcy rozwiązanie umowy. W związku z tym zarzut ten powinien mieć charakter indywidualizowany, odnosić się do konkretnego pracownika, co już wyżej zostało wskazane. Jednocześnie przepis art. 30§4 k.p. nie przewiduje jako podstawy wypowiedzenia umowy o pracę przyjęcia tzw. odpowiedzialności zbiorowej. A zatem przyczyna wypowiedzenia musi się opierać o zarzuty dotyczące danego pracownika, a nie określonej grupy pracowników zatrudnionych np. na danej zmianie czy przy wykonywaniu określonej pracy.

W niniejszej sprawie, bezsporne było, że w dniu 31.10.2012r. dyrektor zarządzający pozwanej M. O. wręczył pracownikom zatrudnionym przy produkcji kostki granitowej – łupiarzom, w tym powodom, **jednobrzmiące w treści** wypowiedzenia, w których jako podstawę rozwiązania umowy o pracę wskazano „częste zastrzeżenia co do jakości produkowanych wyrobów granitowych, co narażało na pracodawcę na straty finansowe i utratę kluczowych klientów”.

Żadne z tych wypowiedzeń nie zawierało konkretnych zarzutów odnoszących się do poszczególnych pracowników, nie wskazywało żadnych okoliczności dotyczących każdego z powodów z osobna, które w istocie mogłyby mieć charakter indywidualnych zastrzeżeń co do jakości ich pracy. Natomiast przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym zeznania wszystkich świadków, także powołanych przez stronę pozwaną, nie potwierdziło indywidualnych zarzutów dotyczących każdego z powodów odrębnie. Wręcz odwrotnie wskazywało na przyjęcie przez stronę pozwaną zbiorowej odpowiedzialności, bez rozważenia jaki pracownik, kiedy i w jakim stopniu, wykonał w sposób niewłaściwy swoją konkretną pracę, co z kolei mogło stać się dopiero przedmiotem określonego zarzutu. Na uwagę zasługuje również fakt, że bezpośredni przełożeni powodów podawali, że byli oni dobrymi pracownikami. Nadto ich zakres obowiązków nie był tożsamy (w szczególności dotyczy to A. W.), a jednak otrzymali wypowiedzenia umów o pracę, które były uzasadnione w ten sam sposób, bez wskazania konkretnych zarzutów, które można by przypisać odrębnie każdemu z powodów. Dodatkowo należy podnieść, że tak sformułowana przyczyna: „częste zastrzeżenia co do jakości produkowanych wyrobów granitowych, co narażało na pracodawcę na straty finansowe i utratę kluczowych klientów”, jest niezrozumiała i nielogiczna. Skoro bowiem pracodawca posiadał wiedzę w zakresie złej jakości produktów, to z jakiej przyczyny taki produkt był sprzedawany klientom.

Podanie przyczyny ułatwia pracownikowi podjęcie decyzji co do odwołania się do sądu. Postępowanie dowodowe przed sądem, w zakresie zasadności wypowiedzenia umowy o pracę w zasadzie ogranicza się do tego, że pracodawca jest obowiązany wykazać istnienie właśnie tej przyczyny, którą podał pracownikowi. Jednocześnie przepis art. 232 k.p.c. określa jedną z podstawowych zasad postępowania cywilnego, a mianowicie zasadę kontrydiktoryjności. Oznacza to, że ciężar dostarczania w postępowaniu materiału procesowego spoczywa na stronach i uczestnikach

postępowania. To strony mają dążyć do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie mogą być bierne i liczyć na skorzystanie w dalszym toku postępowania ze środka odwoławczego, w którym zarzucić mogłyby sądowi niewyjaśnienie rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych. Na podstawie art. 232 k.p.c. na stronach ciąży obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą one skutki prawne. W szczególności będzie miało to miejsce, gdy strony są reprezentowane przez fachowych pełnomocników. Mając na uwadze treść wypowiedzenia, należy podnieść, że rzeczą strony pozwanej było nie tylko wskazanie konkretnych zarzutów odnośnie każdego z powodów dotyczących wyrobów przez nich produkowanych w określonym czasie, ale także wykazanie, że na skutek właśnie tych wyrobów, strona pozwana utraciła klientów i poniosła straty. Jednak w toku procesu takich dowodów nie przedstawiono; ani w zakresie wykazania utraty kluczowych klientów, a tym bardziej odnośnie rzekomych strat finansowych poniesionych przez stronę pozwaną. Na marginesie niniejszych rozważań należy podnieść, że jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, za sprzedaż gotowych produktów nie odpowiadali powodowie, ale np. dział związany z kontrolą jakości. Stąd też trudno przypisać im winę w powyższym zakresie.

A zatem, mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i prawne, Sąd II-giej Instancji uznał apelację strony pozwanej za nieuzasadnioną i podlegającą oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 k.p.c. uwzględniając koszty zastępstwa procesowego w wysokości zgodnej z §11 ust. 1 pkt 1 w zw. z §12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. (Dz.U.2013, poz. 490 j.t.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, tj. w stawce dotyczącej spraw o uznanie wypowiedzenia umowy o prace za bezskuteczne – odszkodowanie i dochodzone z tego tytułu odsetki jako roszczenie uboczne z tytułu wniesionej apelacji oraz apelacji strony pozwanej oraz koszty sądowe poniesione w związku z opłata od wniesionej zasadnie apelacji przez każdego z powodów.